

PRAVNI OKVIR

Ono što je nesumnjivo obeležilo 2020. godinu je pandemija zarazne bolesti COVID-19 izazvana virusom SARS-CoV-2. Svaka država je preduzela mere za suzbijanje negativnih efekata virusa COVID-19, kako na zdravlje ljudi tako i na ekonomski sistem. Pored proglašenja vanrednog stanja u Republici Srbiji, usvojene su mere koje su za cilj imale pomoć građanima i privrednim subjektima u ovim teškim i nepredvidivim okolnostima.

Kao najvažnije novine u pravnom sistemu Republike Srbije možemo da izdvojimo:

- **Odluka o proglašenju vanrednog stanja** – dana 16. marta 2020. godine proglašeno je vanredno stanje u Republici Srbiji. Donošenjem ove odluke i uvođenjem vanrednog stanja u Republici Srbiji neophodno je bilo doneti i niz drugih odluka, pravilnika, naredbi i mera kako bi se bliže uredila novonastala situacija. Vanredno stanje je ukinuto 6. maja 2020. godine.
- **Odluka o proglašenju bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 zaraznom bolešću** – ovom odlukom preciznije su regulisane mere izolacije, lečenja i testiranja lica zaraženih virusom COVID-19.
- **Uredba o fiskalnim pogodnostima i direktnim davanjima privrednim subjektima u privatnom sektoru i novčanoj pomoći građanima u cilju ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled bolesti COVID-19** – ovom uredbom uređene su fiskalne pogodnosti i direktna davanja iz budžeta Republike Srbije privrednim subjektima u privatnom sektoru u cilju ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled bolesti COVID-19, PDV tretman prometa dobara i usluga bez naknade za zdravstvene svrhe, kao i isplata jednokratne novčane pomoći svim punoletnim građanima Republike Srbije iz budžeta. Pravo na fiskalne pogodnosti i direktna davanja iz budžeta imala su pravna lica koja nisu smanjila broj zaposlenih za više od 10%, dok je svim punoletnim građanima koji su se blagovremeno prijavili isplaćena jednokratna novčana pomoć u iznosu od 100 evra.
- **Odluka o privremenim merama za banke radi ublažavanja posledica pandemije COVID-19 u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema** – ovom odlukom uređene su mere i aktivnosti koje je banka dužna da preduzme kako bi olakšala položaj dužnicima (fizičkim licima, poljoprivrednicima, preduzetnicima i privrednim društvima), da ponudi zastoj u otplati obaveza (moratorijum) koji ne može biti kraći od 90 dana, odnosno od trajanja vanrednog stanja koje je uvedeno zbog pandemije.
- **Zakon o Centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika** – rok za evidentiranje podataka o stvarnom vlasniku registrovanih subjekata produžen je do 31. januara 2020. godine.
- **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima** – najnovijim izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima uvedena su dva nova pravna instituta kod društava sa ograničenom odgovornošću: rezervisani sopstveni udeo i finansijski instrument – pravo na sticanje udela. Ovi finansijski instrumenti imaju prevashodno za cilj podsticanje novih start-up društava, pogotovu u IT sektoru.